

Stor utredning på trappene

Helseministeren ble gjengitt i en VG-artikkel på nettet før jul. Det ga oss litt mer innsyn i den forestående utredningen av tannhelsetjenesten. I skrivende stund er vi ikke kjent med detaljene i mandatet, men vi vet at det er avsatt tre millioner kroner til arbeidet, og at det skal nedsettes et offentlig utvalg. Dette er resultatet av gjentatte forespørsler fra Stortinget, og begrunnelsen for arbeidet er i følge artikkelen «å sikre en god offentlig tannhelsetjeneste over hele landet».

Utgangspunktet synes å være mangelen på tannleger i Den offentlige tannhelsetjenesten. For å oppnå bedring i rekrutteringen til DOT generelt, og til distriktene spesielt, skal man drøfte «hvilke verdier, hovedprinsipper og hensyn som skal ligge til grunn for DOT i framtiden». Videre heter det: «Bruk av egenandeler skal vurderes i denne sammenhengen. En slik finansiering kan utvide det offentlige engasjement innenfor dagens rammer». Hva som ligger i dette vet vi ikke, men vi vet at DOT mange steder er avhengig av inntekter fra behandling av betalende pasienter for å ha råd til å kunne tilby de prioriterte gruppene den behandling de har krav på. Man kan tilføye – *innenfor dagens rammer*. Hvorvidt det nye som skal utredes er om også de prioriterte gruppene skal betale egenandeler, slik at flere – nye – grupper kan tilbys behandling i DOT, er uvisst.

Det fremgår av oppslaget at det i privat sektor er fri prisfastsetting og

fri etablering, og den private tannhelsetjenesten utgjør 75% av markedet. Videre gjør man det til et poeng at om lag halvparten av landets tannleger er etablert i Oslo og Bergen. Utvalget skal vurdere driftstilskudd til private tannleger for å ivareta offentlig tannhelsetjeneste etter mønster fra allmennelegetjenesten. Sist men ikke minst skal man «se på om turnustjeneste for tannleger og regulering av tannlegemarkedet kan bidra til å sikre personell til offentlig tannhelsetjeneste».

Dette er spennende. Tannhelsetjenesten vies svært sjelden en slik oppmerksomhet. Det kan komme opp løsninger som blir en stor utfordring for tannlegene. Tannlegeforeningen er selvfølgelig tannlegenes fagforening og har til oppgave å ivareta tannlegenes interesser. Til nå har faktisk vår forening også vært pasientenes talerør i mange sammenhenger. Vi har tatt til orde for at de prioriterte gruppene må sikres et akseptabelt tilbud. Vi har slåss for at pasienter med spesielle behov skulle få bedre refusjonsordninger fra trygden. Pasientene har knapt nok hatt andre til å kjempe for seg på tannhelsefeltet. Spesielt vanskelig har dette vært for pasientene fordi ansvaret har vært delt mellom fylkene og staten, og fordi forutsetningene for å løse oppgavene er så forskjellige. Det er min klare oppfatning at Stortingets sosialpolitikere oppfatter Tannlegeforeningen som oppriktig engasjert – også på pasientenes vegne. Når temaet blir reguleringer og

overstyring av våre medlemmer, er vår rolle selvsagt å kjempe for at tannlegenes driftsvilkår forblir akseptable. Ja faktisk så gode at samfunnet fortsatt makter å rekruttere unge mennesker til vårt yrke.

Vi ser positivt på arbeidet i det nye utvalget. Tannlegeforeningen vil bidra konstruktivt, vel vitende om sin rolle. Målet må være en vinn-vinn situasjon der både samfunnets og tannlegenes interesser ivaretas. Det første er viktig for pasientene og er derfor myndighetenes utgangspunkt. Det siste er viktig for rekrutteringen til tannlegeyrket og er derfor også viktig for pasientene. Dette bør ikke undervurderes i det forestående arbeidet. Først og fremst må arbeidet bygge på en reell virkelighetsbeskrivelse og på sannsynlige prognoser for fremtiden. Det ville være kjedelig dersom medisinen som forskrives er myntet på en helt annen sykdom enn den «pasienten» lider av. De fleste medisiner har som kjent bivirkninger som kan gi svært plagsomme symptomer.

Vårt utgangspunkt er stadig at Den offentlige tannhelsetjenesten ville vært i en helt annen situasjon dersom den fikk tilført økonomiske midler som i denne sammenheng kan synes relativt beskjedne. Dette kan ingen utrede seg bort ifra.

Carl Christian Blid